

Fundusze Europejskie
Infrastruktura i Środowisko

ŁĄCZY NAS
ZIELEŃ

Unia Europejska
Fundusz Spójności

Raport z warsztatów 28.09.2017.

KONTAKT office@sendzimir.org.pl | tel. 22 350 67 68 |
www.sendzimir.org.pl | www.uslugiekosystemow.pl
BIURO FUNDACJI ul. Chocimska 12/4 | 00-791 Warszawa
SIEDZIBA FUNDACJI ul. Wiarusa 11/3 | 32-087 Zielonki

 **FUNDACJA
SENDZIMIRA**

Dofinansowano ze środków
Narodowego Funduszu
Ochrony Środowiska
i Gospodarki Wodnej

Raport podsumowujący efekty pracy uczestników pierwszych warsztatów, które odbyły się 28.09.2017 w Krakowie, w ramach projektu Międzysektorowa współpraca na rzecz zieleni w polskich miastach.

Celem warsztatów była wymiana doświadczeń dotyczących prowadzenia konsultacji społecznych związanych z zielenią oraz wykorzystania ogólnodostępnych danych teledetekcyjnych w zarządzaniu miejskimi terenami zieleni. Celem dodatkowym warsztatów było zacieśnienie współpracy i wymiany wiedzy pomiędzy zarządami zieleni poszczególnych miast.

Program warsztatów obejmował dwa wyzwania, przed którymi stoją zarządy zieleni polskich miast zidentyfikowane w trakcie wywiadów przeprowadzonych we wrześniu 2017 z przedstawicielami zarządów zieleni miast partnerskich projektu (patrz raport z badania [Zarządzanie oraz ochrona zieleni w polskich miastach](#)¹).

W warsztatach wzięli udział urzędnicy z Jaworzna, Krakowa, Łodzi, Tychów, Warszawy i Wrocławia, łącznie 22 osoby, które reprezentowały takie jednostki jak: Zarząd Zieleni m.st. Warszawy, Zarząd Zieleni Miejskiej w Krakowie, Zarząd Zieleni Miejskiej we Wrocławiu, Departament Zrównoważonego Rozwoju we Wrocławiu, Biuro ds. Partycypacji Społecznej we Wrocławiu, Biuro Rozwoju Wrocławia, Tyski Zakład Usług Komunalnych, Zarząd Inwestycji Miejskich miasta Łodzi, Miejski Zarząd Dróg i Mostów w Jaworznie,

---

CZĘŚĆ 1. EFEKTYWNE PROWADZENIE PROCESÓW KONSULTACJI ZWIĄZANYCH Z ZIELENIA **2**

1.1 JAKA JEST ROLA ZARZĄDÓW ZIELENI W KONSULTACJACH SPOŁECZNYCH W MIASTACH? JAK UCZESTNICY OCENIAJĄ JAKOŚĆ PROWADZONEGO DIALOGU Z INTERESARIUSZAMI?	2
1.2 JAKI JEST POZIOM ZAANGAŻOWANIA MIESZKAŃCÓW W KWESTIE ZIELENI I JAKA JEST JAKOŚĆ TEGO ZAANGAŻOWANIA?	4
1.3 ZASADY DOBRYCH KONSULTACJI – CO ZROBIĆ, ŻEBY JE DOBRZE WDROŻYĆ W PROWADZONYCH PROCESACH?	5
1.4 MODELOWY PRZEBIEG KONSULTACJI W PRZYPADKU RÓŻNYCH RODZAJÓW INWESTYCJI	8
1.5 PODSUMOWANIE:	9

CZĘŚĆ 2. WYKORZYSTANIE DANYCH TELEDEKCYJNYCH W ZARZĄDZANIU MIEJSKĄ ZIELENIA **10**

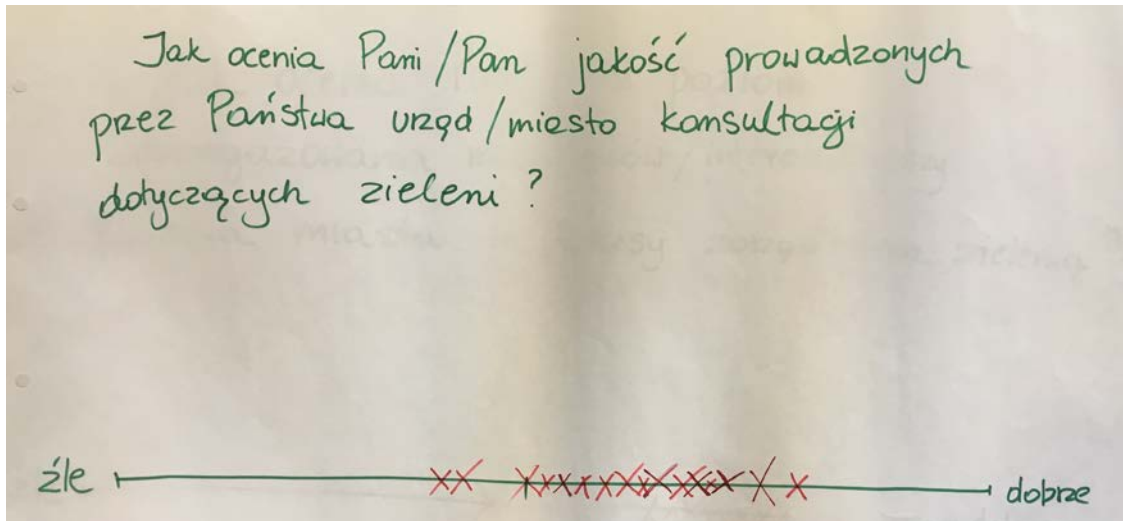
2.2 STAN IDEALNY: JAKIE WSKAŹNIKI DOBRZE BYŁOBY STOSOWAĆ ABY PORÓWNYWAĆ MIASTA MIĘDZY SOBĄ?	11
2.3 BARIERY: JAKIE ISTNIEJĄ BARIERY SKUTECZNEGO WYKORZYSTANIA DANYCH TELEDEKCYJNYCH W PRAKTYCE ZM/W I CO ZROBIĆ, ŻEBY JE PRZEZWYCIĘŻYĆ?	11
2.4 ZASOBY: DO JAKICH DANYCH TELEDEKCYJNYCH MAMY WSZYSCY DOSTĘP?	12
2.5 PARTYCYPACJA: JAKIE WSKAŹNIKI/DANE WARTO STOSOWAĆ, ŻEBY POKAZYWAĆ MIESZKAŃCOM EFEKTY DZIAŁANIA ZM/W?	12

---

¹ http://uslugiekosystemow.pl/wp-content/uploads/2017/09/Raport_Zarzadzenie_Zielenia.pdf

CZĘŚĆ 1. Efektywne prowadzenie procesów konsultacji związanych z zielenią

1.1 Jaka jest rola zarządów zieleni w konsultacjach społecznych w miastach? Jak uczestnicy oceniają jakość prowadzonego dialogu z interesariuszami?

Jak się okazało, spośród zgromadzonych na warsztacie uczestników najczęściej osób administruje procesami „za biurka”. Nie oznacza to, że są oni biernymi uczestnikami procesów partycypacyjnych, a jedynie, iż ich głównym zadaniem jest przygotowanie materiałów, opiniowanie przebiegu konsultacji, analiza wyników, odpowiadanie na ewentualne zapytania i uwagi. W zarządach zieleni pracuje również wiele osób, które występują jako aktywni uczestnicy/współprowadzący spotkań konsultacyjnych.

Generalnie wśród uczestników istniał wysoki poziom zrozumienia wagi konsultacji dla dobrego zarządzania przestrzenią miasta, również tych niewymaganych przez prawo.

W miastach występują wyspecjalizowane jednostki odpowiedzialne za dialog z interesariuszami: w Krakowie – Miejskie Centrum Dialogu (MCD), w Warszawie – Centrum Komunikacji Społecznej (CKS), a we Wrocławiu – Wrocławskie Centrum Rozwoju Społecznego (WCRS). Profesjonalne wsparcie z ich strony daje urzędnikom poczucie bezpieczeństwa i zapewnia ich zdaniem lepszy efekt uzgodnień. Jednak efektywne ułożenie współpracy zarządów zieleni z wydziałami urzędów miasta odpowiedzialnymi za prowadzenie dialogu wciąż jest pewnym wyzwaniem. Wymieniono następujące problemy:

- zbyt sztywne ramy w jakich projektowane są konsultacje;

- częste zmiany pracowników oddelegowanych do wspierania zarządów zieleni w prowadzeniu komunikacji z mieszkańcami, co wymaga ciągłego wdrażania w tematykę nowych osób i uniemożliwia wspólne uczenie się na doświadczeniu i ewentualnych błędach tak by lepiej projektować procesy konsultacji związane z zielenią w przyszłości;
- nadmiar pracy, z jaką borykają się jednostki odpowiedzialne za dialog w miastach, a co za tym idzie – czasami niedostateczne wsparcie z ich strony, co z kolei może prowadzić do przedłużania, a wręcz paraliżu, procesu decyzyjnego.

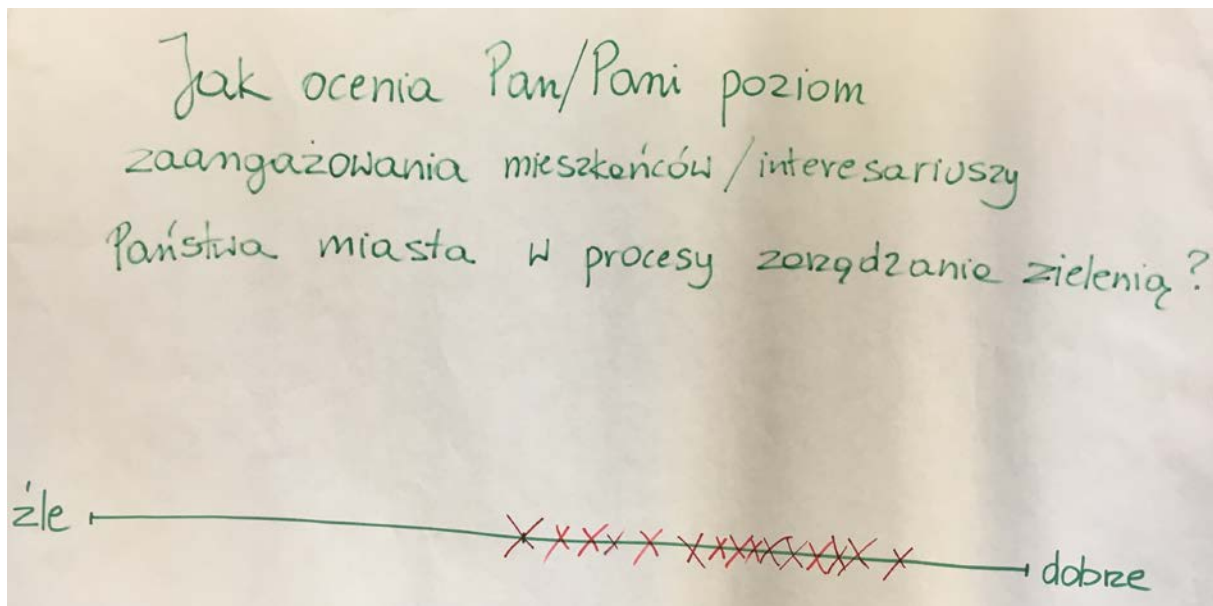
Zaproponowano następujące rozwiązania:

- wprowadzenie stałej współpracy pomiędzy konkretnymi specjalistami w jednostkach odpowiedzialnych za dialog a zarządem zieleni, tak by osoby te specjalizowały się w dziedzinie, w której konsultacje występują często i są bardzo potrzebne;
- zatrudnianie profesjonalnych facylitatorów, czy specjalistów od partycypacji przez same jednostki odpowiedzialne za zieleni.

Miasta starają się uporządkować i upłynnić współpracę między różnymi jednostkami na rzecz wysokiej jakości konsultacji. Dobrą praktyką jest angażowanie we Wrocławiu w proces konsultacji dwóch gospodarzy konsultacji (gospodarz merytoryczny i organizacyjny). Jednakże nie jest to model kompletny, ponieważ wciąż ewoluuje, a krokiem ku poprawie efektów konsultacji jest wprowadzanie trzeciego partnera, którym jest organizacja pozarządowa (w zależności od tematu organizacja ta może pełnić rolę gospodarza merytorycznego albo podmiotu wspierającego). W Krakowie natomiast opracowywana jest obecnie uchwała o prowadzeniu konsultacji, która będzie określać zaangażowanie się wszystkich jednostek w partycypację. Zmiany planowane w Krakowie zakładają, że jednostka obecnie odpowiedzialna za partycypację (MCD) będzie szkolić inne jednostki, jak przeprowadzać konsultacje, będzie też stanowić ciało doradcze.

1.2 Jaki jest poziom zaangażowania mieszkańców w kwestie zieleni i jaka jest jakość tego zaangażowania?

Uczestnicy warsztatu odnieśli się również do poziomu zaangażowania mieszkańców ich miast w konsultacje. Ich odczucia były mieszane, z jednej strony zauważają wzrost zaangażowania i zainteresowania kwestiami zieleni w ostatnich latach, ale niestety często jakość tego zaangażowania jest bardzo wątpliwa. Jak miasta starają się radzić sobie z tym problemem? Biuro Partycypacji Społecznej z Wrocławia zwróciło uwagę na zauważalny nowy trend – wzmocnienie roli rad osiedli, w których pojawia się dużo młodych osób, aktywistów. Rady stają się więc stałymi, codziennymi platformami dialogu z mieszkańcami, który dzięki osobistemu kontaktowi jest łatwiejszy i efektywniejszy. W Krakowie do roli gospodarza konsultacji zaprasza się sektor biznesowy, a dobrym przykładem może tu być projekt *Superścieżki* realizowany w modelu współpracy wielostronnej z firmą SKANSKA.

Dialog z interesariuszami bywa wykorzystywany jako narzędzie edukacyjne. Na przykład we Wrocławiu prowadzone są działania skierowane do szkół, polegające na uświadamianiu, że zazielenienie szkoły może być korzystne dla szerszej społeczności i wspieraniu ich w konkretnych działaniach. Wymaga to dotarcia do różnych grup zaangażowanych w „życie szkoły” i wciągnięcia ich w odpowiedzialność za otaczającą przestrzeń. Dopiero wtedy społeczność odczuwając potrzebę zmiany, mocniej angażuje się w oddolne działanie.

1.3 Zasady dobrych konsultacji – co zrobić, żeby je dobrze wdrożyć w prowadzonych procesach?

W tej części warsztatu uczestnicy przeanalizowali znane im procesy konsultacji społecznych dotyczących zieleni pod kątem przestrzegania siedmiu zasad konsultacji. Zasady te stanowią punkt wyjścia Kanonu Lokalnych Konsultacji Społecznych² opracowanych pod auspicjami Ministerstwa Administracji i Cyfryzacji w 2012 roku.

Siedem zasad konsultacji społecznych to:

1. Dobra wiara
2. Powszechność
3. Przejrzystość
4. Responsywność
5. Koordynacja
6. Przewidywalność
7. Poszanowanie interesu ogólnego

W trakcie dyskusji o praktycznych implikacjach **zasady dobrej wiary i przewidywalności** położono głównie nacisk na:

- precyzyjne określenie ram konsultacji, w tym dostępnego budżetu na planowaną inwestycję;
- odpowiednie zaplanowanie budżetu w czasie, tak by zapewnić elastyczność, jakiej może wymagać przedłużający się proces uzgodnień, czy też istotne zmiany w projekcie;
- przygotowanie dokładnego planu konsultacji, tak by uczestnicy dokładnie wiedzieli co i kiedy będzie miało miejsce;
- dobrą diagnozę interesariuszy przed zaplanowaniem procesu;
- aktywne korzystanie z zaangażowania samorządowców, którzy działając lokalnie dobrze orientują się w terenie a ponadto mogą stanowić cennego partnera;
- wykorzystywanie w pracy dobrze uzgodnionych MPZP.

Na przykładzie procesu konsultacji związanego ze Stawem Służewieckim w Warszawie, uczestnicy warsztatu pokazali jak trudne doświadczenia wynikają z konsultowania gotowej inwestycji, w której nie ma już pola na większe zmiany. Często spotykamy się z sytuacją gdy inwestycja realizowana jest z dofinansowania zewnętrznego, związana terminami wydatkowania środków i ze strony urzędu występuje silna determinacja by doprowadzić ją do końca. Nie ma w niej miejsca na dialog społeczny,

---

² <http://www.kanonkonsultacji.pl/x/985524>

gdyż nie został on od początku przewidziany i wpisany w odpowiednim miejscu procesu inwestycyjnego. W takiej sytuacji zapraszanie różnych grup interesu do wyrażenia swojego zdania, z góry może być skazane na porażkę, niezależnie od jasnego określenia ram i pola negocjacji. Konsultacje organizowane niezgodnie z zasadą dobrej wiary nie doprowadzą do uniknięcia konfliktów wokół inwestycji, a raczej do ich eskalacji.

Analizując **zasadę powszechności** zwrócono uwagę na:

- zapewnienie powszechności udziału w konsultacjach poprzez korzystanie ze wsparcia jednostek pomocniczych, które lepiej znają lokalną społeczność;
- stosowanie form warsztatowych, które mogą zapewnić dużo większą efektywność metod angażujących uczestników;
- zapewnienie różnorodności metod, pozwalającej na wyrażenie zdania osobom cichszym i mniej doświadczonym w wystąpieniach publicznych (które często bywają zakrzyczane);
- wykorzystanie dialogu do inspirowania mieszkańców, do pobudzania ich kreatywności, co prowadzi do podnoszenia ich wiedzy w zakresie planowania przestrzeni i ma dużą wartość dla kolejnych procesów decyzyjnych;
- wagę dostępności miejsca konsultacji (blisko, żeby każdy mógł wejść) i zajęć dla dzieci, które przyciągną również rodziców.

Uczestnicy przytoczyli inspirujące przykłady eksperymentowania z państw skandynawskich, gdzie poprzez wprowadzanie rozwiązań tymczasowych władze lokalne starają się zweryfikować, jak zaproponowane rozwiązanie może zostać odebrane przez użytkowników. Na przykład w Norwegii (w pobliżu Oslo), postawiono na nieużytku namiot cyrkowy, intrygując przechodniów. Po dwóch tygodniach pozwolono wejść tam dzieciom i poproszono je o narysowanie wymarzonych obiektów do zabaw, tak powstał dobry projekt miejsca/placu zabaw. W Kopenhadze w podobny sposób przekonuje się mieszkańców do przekształcania miejsc parkingowych w tereny zieleni i miejsca wypoczynku. Tymczasowe założenia kilku ławek i donic przeradzają się w miejsca bardzo wartościowe dla lokalnych społeczności, która broni ich przed demontażem po okresie realizacji eksperymentu.

Zasady poszanowania interesu ogólnego uczestnicy spotkania uznali za szczególnie ważne, pokazując jak zarządy zieleni mogą pełnić role edukatorów i zaufanych doradców lokalnych społeczności. Wskazano ponadto na:

- wychodzenie naprzeciw postulatam mieszkańców, pokazywanie alternatyw lepiej realizujących dobro ogólne, a nie tylko partykularne interesy aktywnych grup;
- rozpoczynanie procesu konsultacji od rzetelnej analizy funkcji i potrzeb, a nie proponowania konkretnych rozwiązań;
- konieczność rozważenia jak dotrzeć do interesariuszy, którzy są pomijani przez najbardziej aktywnych uczestników dialogu i do których informacje nie docierają;
- możliwości eksperymentowania z przestrzenią w celu obserwacji jak ludzie przyjmują różne rozwiązania tymczasowe, a tym samym lepiej ocenić wszystkie efekty proponowanych zmian;
- odpowiedź na pytanie, czy liczba osób popierających dane rozwiązanie (na przykład likwidację miejsc parkingowych) powinna być brana pod uwagę, czy inaczej trzeba wyważyć interesy społeczności.

Pojawił się przykład zielonej ściany odgradzającej osiedle na warszawskiej Ochocie od ulicy Wawelskiej. Punktem wyjścia był pomysł jednej z mieszkanki zgłoszony do budżetu partycypacyjnego, który był miejscową, indywidualną interwencją przyczyniającą się jedynie do niewielkiej, pozytywnej zmiany okolicy. Zamiast odmowy realizacji miniprojektu, miasto wyszło naprzeciw oczekiwaniom mieszkańców, odpowiadając na istniejący problem w alternatywny sposób, co zaowocowało kompleksowym projektem wykorzystania zieleni do odizolowania osiedla od arterii komunikacyjnej.

W odniesieniu do **zasady responsywności** pojawiły się następujące wnioski:

- problemem jest zmieszczenie się w terminie przewidzianym na realizację określonego działania, szczególnie niedoszacowany jest czas na udzielenie odpowiedzi na uwagi, czasami bardzo liczne;
- ważna jest również reakcja na występujące problemy, uczenie się na błędach, a nie zaprzeczanie im jeśli się pojawiły;
- więcej mieszkańców weźmie aktywny udział, jeśli konsultacje zaczniemy od zbadania ich potrzeb i zainteresowania ich tematem.

Szczególnie dużo emocji wzbudziła dyskusja na temat **zasady koordynacji** procesów konsultacji. Zarządy zieleni często borykają się z brakiem faktycznego politycznego gospodarza procesu na wysokim szczeblu. Prezydenci i burmistrzowie niekoniecznie chcą deklorować akceptację wypracowanych rozwiązań. Zwrócono również uwagę na to, że często gospodarzy organizacyjnych

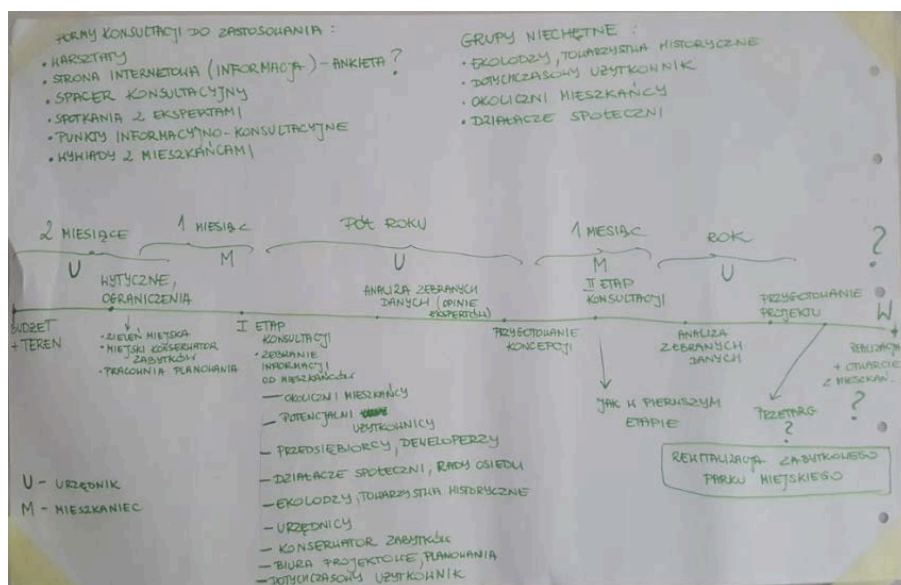

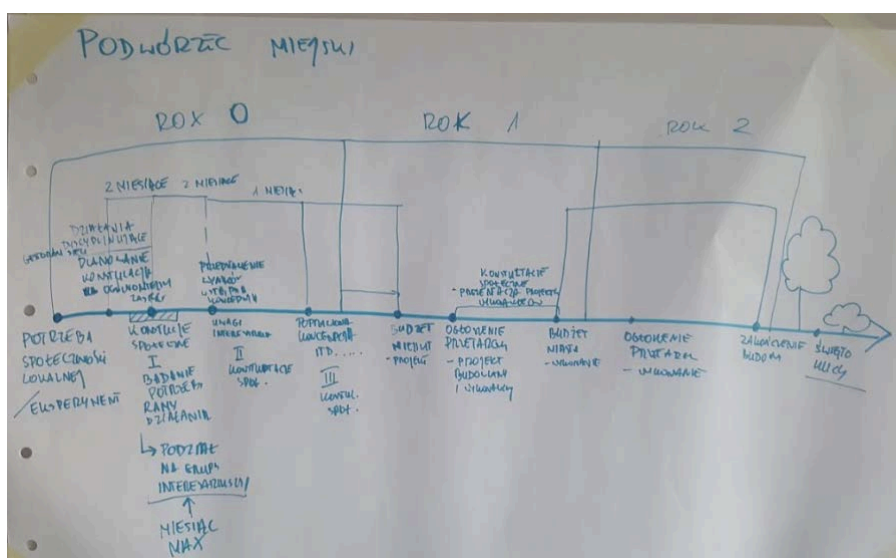
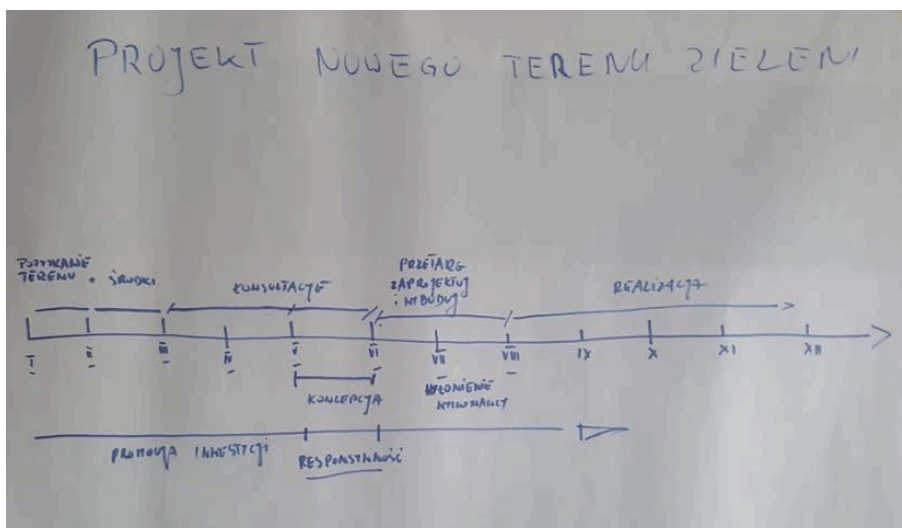
jest zbyt wielu; ważne by koordynator był jeden, jasno wyznaczony, który usprawnia komunikację między różnymi podmiotami prowadzącymi konsultacje.

1.4 Modelowy przebieg konsultacji w przypadku różnych rodzajów inwestycji

Uczestnicy na przykładzie różnych rodzajów inwestycji uwzględniających zieleń miejską wypracowywali modelowy przebieg konsultacji. Zadanie okazało się bardzo złożone. Przy analizie zwrócono szczególnie uwagę na to jak trudno dobrze wbudować proces konsultacji w zarządzanie miastem ze względu na ograniczenia czasowe. Realizacja procesu konsultacyjnego to zadanie wieloletnie i nie da się go zamknąć, jak innych procesów, w roku budżetowym. Wiele miast europejskich przygotowuje inwestycje w sposób partycypacyjny, z pięcioletnim wyprzedzeniem.

Uczestnicy doszli do wniosku, że mechaniczne wymaganie konsultacji przy wszystkich projektach uniemożliwia prowadzenie ich zgodnie z zasadami kanonu. Przykładem może być budżet obywatelski – czy proponowane w jego ramach projekty mogą być realizowane partycypacyjnie? Nie ma na to wystarczająco czasu, skoro projekty muszą zakończyć się w danym roku budżetowym.

1.5 Podsumowanie:

- W zarządach zieleni istnieje duże zrozumienie dla wartości, jaką dobrze przeprowadzone konsultacje wnoszą w procesy decyzyjne;
- ilość i jakość konsultacji prowadzonych przez zarządy zieleni rośnie, co musi nieść za sobą rosnącą specjalizację facylitatorów zaangażowanych w te procesy;
- uporządkowania wymaga współpraca między zarządami zieleni a jednostkami miasta odpowiedzialnymi za dialog, tak by przebiegała ona możliwie efektywnie i by zachodził proces uczenia się w działaniu;
- rady osiedli/dzielnicy mogą być istotnym podmiotem ułatwiającym i systematyzującym stałe konsultacje z mieszkańcami;

- warto angażować w procesy partycypacji biznes jako współgospodarza w ramach realizowanych inwestycji;
- doświadczenie pokazuje, że lepiej nie organizować konsultacji, jeśli jest już za późno na poważne potraktowanie ich wyniku;
- eksperymentowanie i rozwiązania tymczasowe mogą być przydatne w badaniu rzeczywistego stosunku mieszkańców do zmian w przestrzeni;
- koordynacja polityczna procesu konsultacji jest bardzo ważna;
- konsultacje wymagają czasu, powinny być prowadzone jako stały proces towarzyszący wprowadzaniu zmian w mieście.

CZĘŚĆ 2. Wykorzystanie danych teledetekcyjnych w zarządzaniu miejską zielenią

W tej części warsztatu odbyła się dyskusja, w trakcie której Kraków dzielił się swoimi doświadczeniami z wdrażania narzędzia opartego o dane teledetekcyjne do komunikacji z mieszkańcami i zarządzania usługami porządkowymi.

Następnie uczestnicy pracowali nad odpowiedzią na konkretne pytania dot. wykorzystywania danych teledetekcyjnych w praktyce. Poniżej znajduje się podsumowanie głównych wniosków.

2.1 STAN OBECNY: Jaki wskaźniki zazieleniania miast stosuje się w Polsce?

(porównywalne między miastami czy nie?)

- istniejące wskaźniki (np. zbierane do celów statystycznych) są mało wiarygodne;
- istniejące wskaźniki częściej wykorzystywane są do obserwowania zmian w czasie w obrębie miasta, a nie porównywania miast między sobą;
- stosowane obecnie wskaźniki:
  - % lesistości,
  - % zieleni urządzonej,
  - liczba parków,
  - % zielonych dachów,
  - % powierzchni pokrytych wodą,

- % zieleni wysokiej i niskiej,
- % zielonych torowisk,
- % zieleni wertykalnej,
- % pow. biologicznie czynnej,
- wskaźniki, które w niektórych miastach brane są pod uwagę lub których wartości próbuje się określać w ramach podejmowanych działań inwentaryzacyjnych/monitoringowych:
  - czas dojścia do terenu zieleni,
  - zielone aleje (w stosunku do długości sieci drogowej),
  - ciągłość terenów zieleni,
  - średnia temperatura (w kontekście identyfikacji wysp ciepła i planowania działań rewitalizacyjnych).

2.2 STAN IDEALNY: Jakie wskaźniki dobrze byłoby stosować aby porównywać miasta między sobą?

- liczba drzew na mieszkańca,
- % pow. biologicznie czynnej,
- znormalizowany wskaźnik dostępności terenu zieleni dla mieszkańców,
- % udział terenów zieleni w poszczególnych kategoriach,
- powierzchnia wód otwartych w stosunku do powierzchni terenu miasta
- zdolność retencyjna terenu zieleni,
- różnica temperatury otoczenia terenów niezurbanizowanych i zurbanizowanych,
- stosunek liczby drzew wycinanych do sadzonych,
- stosunek terenów zabudowywanych do tworzonych terenów zieleni,
- objętość drzew na mieszkańca,
- wysokość nakładów na utrzymanie drzew na 1 ha terenów zieleni,
- wysokość nakładów na sadzenie drzew i krzewów na mieszkańca.

2.3 BARIERY: Jakie istnieją bariery skutecznego wykorzystania danych teledetekcyjnych w praktyce zarządów zieleni i co zrobić, żeby je przezwyciężyć?

- brak wiedzy (edukacja, szkolenia, otwarte dane),
- mało dobrych praktyk albo słaba informacja o nich,
- promowanie dobrych praktyk w szerszym zakresie,

- trudności we wdrażaniu nowych rozwiązań (zmiana mentalności pracowników jednostek budżetowych zajmujących się zielenią),
- niedostateczna infrastruktura IT,
- niedostateczne finanse na zieleni.

2.4 ZASOBY: Do jakich danych teledetekcyjnych mamy wszyscy dostęp?

- zdjęcia lotnicze RGB np. ISOK (0 PLN) w 2012 r.;
- chmury punktów Las – aktualnych w zakresie dostosowanym potrzeb i środków, NMT, NMPT – np. ISOK.

Które warto zacząć w tym celu zbierać podobnie dla wszystkich miast?

- Wielospektralne zobrazowania :
  - satelitarne,
  - lotnicze,
  - naziemne,
- SENTINEL-2 ESA (rozd. 10 m),
- LANDSAT NASA (rozd. 30 m),
- PLANET (codzienna aktualizacja, rozd. 3–0,8 m),
- drony, balony, zeppelin.

2.5 PARTYCYPACJA: Jakie wskaźniki/dane warto stosować, żeby pokazywać mieszkańcom efekty działania ZM/W?

- ważne żeby pokazywać stan przed i po (wskaźniki obrazujące zmianę);
- liczba osób biorących udział w urządzaniu zieleni,
- lokalizacje, gdzie zieleni będzie urządzona w pierwszej kolejności,
- mapowanie potrzeb mieszkańców: drzewa, ławki, place zabaw, tereny zieleni, skwery, parki kieszonkowe, ulice itp.,
- mapowanie działań ZM,
- liczba nasadzonych drzew,
- % wycinki drzew w trakcie prowadzonej inwestycji,
- % nasadzonych drzew w trakcie prowadzonej inwestycji,
- % przyjęcia drzew z inwestycji,

- % zieleni urządzonej i jak zmienia się w czasie,
- wpływ inwestycji na retencję,
- zmniejszenie efektu wyspy ciepła (np. w formie % obniżenia temperatury maks.).